

Tovačovský Kamelot

Duben 2010
číslo 2
cena 15 Kč

Z obsahu

- slovo starosty
- základní a mateřská škola
- ze zámku
- z kultury
- z činnosti spolků
- názory čtenářů
- pozvánky

Biřmování

Železný hasič

Obsah tohoto čísla Kamelotu vám pomohou alespoň částečně rozluštit fotografie na přední straně....

Senioři v parlamentu

Z domova seniorů

Společenský večer, módní přehlídka

Z mateřské školy

ZUŠ

Slovo starosty

Vážený občané,

zdá se, že nám jaro konečně povolna začíná, a to nejen podle data v kalendáři. Na jeho příchod jsme se po letošní zimě určitě všichni moc těšili. Hodnotit první čtvrtletí roku 2010 není jednoduché. Zimních radovánek a zdařilých plesových sezón jsme si s radostí užívali, ale řada z vás, zaměstnanců, zaměstnavatelů i živnostníků, s nejistotou vyhlížela konec ekonomické krize, který je však stále v nedohlednu. Doufejme, že končící zima umožní hlavním zaměstnavatelům

v našem městě rozhybat své provozy a časy se pro nás všechny budou lepší.

Město Tovačov se nyní připravuje na hlavní investiční akci v tomto roce, kterou je rekonstrukce silnice II. třídy na úseku Tovačov – Annín, při níž bude realizována také výstavba nového jednostranného chodníku. Připravena je i řada menších akcí, které hodláme uskutečnit, pokud nám to vývoj hospodaření města umožní a pokud se nám podaří uspět s některou připravenou žádostí o dotaci. Pro letošní rok se nám prozatím podařilo získat dotaci od Olomouckého kraje na pokračování oprav místností II. patra arkádového křídla ve výši 350 tis. Kč, dále pak dotaci na pokračování restaurování barokní kašny v zámeckém parku ve výši 50 tis. Kč a také dotaci na kulturní aktivity ve výši 25 tis. Kč. V průběhu měsíce února jsme obdrželi finanční prostředky z integrovaného operačního programu ve výši 800 tis. Kč na zpracování územního plánu Tovačova. Z rozpočtu Ministerstva kultury ČR máme přislíbenou částku ve výši 200 tis. Kč na opravy památek v naší památkové zóně. V měsíci březnu jsme dokončili a odevzdali také žádosti o dotace z regionálního operačního programu Střední Morava. Žádáme o finanční prostředky na modernizaci sportovní haly a rekonstrukci komunikace v ulici Jiráskova.

V průběhu měsíce dubna se v našem městě uskuteční řada sportovních a kulturních akcí, které by vám neměly uniknout. Jejich podrobný přehled předkládám v samostatné tabulce uvnitř tohoto čísla. Za pozornost jistě stojí zahájení zámecké sezóny 2010. Letos opět po mnoha letech i s velikonočním jarmarkem a výzdobou zámku. Velmi zajímavý bude jistě I. ročník modelářské výstavy, akce, která má v našem městě premiéru a která by se neuskutečnila bez nadšení místních příznivců modelářiny. Těším se také na 2. ročník soutěže jednotlivců Železný hasič, která proběhne v zámeckém parku. Podruhé se nám v našem městě představí rovněž Kiri-can DiscDog Freestyle. Prvním kolem již také začala jarní část fotbalových soutěží. Radostnou zprávu mám i pro všechny příznivce posilování. Nejpozději do poloviny dubna zahájí svůj provoz fit centrum v prostorách bývalého kina ve Förchtgottově ulici. Určitě se máme na co těšit.

Na závěr mi dovolu popřát nám všem krásné jaro v našem městě, veselý Velikonoce a také bohatou pomlázku.

Mgr. Bc. Leon Bouchal,
starosta města

Mateřská a Základní škola

Učitelé tovačovské školy (mateřské i základní) pořádají pro své žáky mnoho soutěží, exkurzí, akcí a výletů. Tato výuka mimo školu stojí samozřejmě více peněz, než když jsou žáci „zavřeni“ ve škole. Peníze navíc se nám daří získávat díky různým sponzorům z Tovačova i blízkého okolí. Bez těchto dárců by výuka našich

žáků byla obyčejná, šedivá a nezábavná, a proto jim patří obrovské poděkování.

Za všechny bych jmenoval paní Zd. Dopitovou, pana J. Zahradníčka, členy Okrašlovacího spolku tovačovského, firmu Ptáček z Kojetína, topenářskou firmu pana Machačíka z Věrovan, pana M. Zavadila z hostince Na Lapači, pana R. Jeglu

z JE-Holdingu a mnoho dalších, kteří přispěli také na naše dětské šibřinky, které organizovala „děvčata“ z MŠ. O průběhu dětských šibřinek více v samostatném článku v tomto vydání Kamelotu.

Všem našim dárcům děkuji za všechny tovačovské děti.

Pavel Odehnal, ředitel školy

Dětské šibřinky

Poslední únorovou neděli bylo ve sportovní hale v Tovačově veselo. Mateřská škola „Barevný svět“ uspořádala jako každým rokem dětské šibřinky, tentokrát pod názvem „Show šaška Vikiho“. Pro děti byl nachystán pestrý program, ve

kterém si mohl vybrat opravdu každý. Děti si mohly zasoutěžit, společně tancovat, dovádět a pochlubit se svou maskou. A že bylo na co koukat! Sešlo se na sto padesát přestrojených princezen, kouzelníků, pirátů, indiánů a dalších postavíček,

kterým to opravdu moc slušelo.

K dobré zábavě hrála skupina Viktora Kohouta BAVI a energii vydanou při tanečních a soutěžích mohly děti a jejich rodiče doplnit u připraveného občerstve-

ní. Velký ohlas měla i tradiční tombola, ve které mohly děti při troše štěstí vyhrát jednu ze dvou set krásných cen.

Povedené odpoledne plné radovánek a smíchu - i tak je možné nedělní dět-

ské šibřinky nazvat. Velké poděkování patří hlavnímu sponzorovi této akce panu Zahradníčkovi, ale i všem ostatním, kteří přispěli do naší tomboly milým dárkem. Doufáme, že si děti i jejich rodiče odnesli spoustu příjemných zážitků, na které

budou dlouho vzpomínat.

Za výtěžek budou ve školičce zhotoveny nové šatny ve dvou odděleních.

Marie Polčáková

Šašek Viki

Mateřská škola a její činnost ve fotografiích

Velikonoční dílny s rodiči

Návštěva v pekárně

Vodění medvěda v MŠ

Na vycházce u rybníka

Loučení se se zimou a vynášení Morény

Trocha zamyšlení nad proměnami tovačovského zámku

V posledních dvaceti letech proběhla na zámku v Tovačově řada stavebních i restaurátorských prací, jež vracejí této nesmírně významné památce opět její ztracený věhlas.

Vzpomínám si, že okolo roku 1990 jsem na tehdy pustém objektu, s rezavějším lešením u nynějšího arkádového křídla, vytvářel ekvilibristické pokusy o zachycení stávajícího stavu objektu, definici stárí jednotlivých stavebních konstrukcí a návrh památkové obnovy. Tehdy jsme měli velkého „soka“ pro plánovanou rekonstrukční práci, především potom v oblasti finanční – a to v blízkém hradu Helfštýn, jenž ale na straně druhé přílivem návštěvníků i z jiných oblastí naší země i ciziny podnítil jeho návštěvníky hledat další skvostné památky v našem regionu a jednou z nich byl právě tovačovský zámek.

Velmi slibnou, byť jepičím životem bohužel opředenou byla akce z počátku roku 1992, kdy zámek navštívili představitelé fondu prince Charlese a jeho ženy Diany a tehdejší přísliby vedly alespoň k dotaci zahájení prací na rekonstrukci takzvaného „arkádového křídla“ zámku, na jehož fasádách byly odkryty skvostné renesanční malby (dnes ukryté pod fasádními nátěry). Proč tak slibná spolupráce skončila, Bůh suď. Následující roky neměl zámek na růžích ustláno a až nástup Zdenky Dopitové do nejvyššího radničního křesla zahájil výraznou proměnu pohledu na objekt zvenčí (především vás, obyvatel Tovačova) a zevnitř, při jistě nelehkých jednáních na radě, zastupitelstvech a při veřejných jednáních s Tovačovskými. Tým nadšených spolupracovníků, pracujících pro zámek zcela zdarma, podněcovaný fundovanými radami správce zámku pana Dostála, to byl ten zásadní zlom ve vnímání objektu, jenž je perlou mezi renesančními objekty Moravy.

Velmi příjemným a pro budoucnost zámku jistě podnětným a důležitým bylo předání štafety nynějšímu starostovi Leonu Bouchalovi při slavnostním otevření rekonstruovaného nádvoří zámku před čtyřmi lety. Změnili se i kasteláni a pana Dostála následně vystřídala v jeho nelehké práci paní Zajícová, která pokračuje v dobře započaté práci svého předchůd-

ce. Nové vedení radnice nepochybně řešilo mnoho jiných problémů, než byl stavební a památkový stav zámku. A to, že chodníky, cesty, technická infrastruktura, veřejné budovy a další volaly a volají po rekonstrukcích či opravách, to je více než opodstatnělý náhled „Tovačováka“ na život v městě, jež má za své. Dočkal se i zámek a peníze vložené do řady oprav, vybudování dřevěného altánu v zámecké zahradě, opravy interiérů prvního patra zámku, opravy kašen v parku, přípravné plánové dokumentace k žádostem o dotace, to je jen střípek toho, co vše se za poslední čtyři roky událo. A při rostoucí oblibě vidět náš zámek, když jej každoročně navštíví okolo třidvaceti tisíc lidí, to je číslo zavazující nejen pro vedení města. Dnes už legendární „pálenní čarodějnic“, „noční prohlídky“ a další atrakce zvou znovu objevovat nejen zá-

mek, ale i městečko „pod Spanilou věží“. A k tomu všemu si dovoluji popřát Vám všem, obyvatelům Tovačova a okolí, ale i milovníkům Tovačovska, jež se sem rádi vracejí, ať v dobře započatém díle obnovy zámku pokračujeme i v dalších letech, s Vaší silnou podporou.

PhDr. Karel Žurek

Vycházka po Tovačově

V sobotu 15. května 2010 se uskuteční vycházka po Tovačově, jež je součástí projektu Poznávej své město. Tuto vycházku si pro všechny zájemce o historii města, ale nejen pro ně, připravila obecně prospěšná společnost Tovačovský zámek.

Letos uplyne 100 let od vydání Průvodce Tovačovem, který v roce 1910 vydal Fr. Obzina. Tato publikace popisuje různé lokality našeho města, a tak se i my vydáme pomocí tohoto historického průvodce prohlédnout si naše město. Půjďme si prohlédnout kasárna, klášter, Koží rynek, chudobinec, Hrobárnu, Saksov a jiná zákoutí. Že nevíte, kde se tato místa ve městě nacházejí? Nevadí, pokud přijmete naše pozvání v sobotu 15. května 2010, vše se dozvíte. Porovnáme situaci z roku 1910 a nyní.

Informace o této akci, ale i o ostatních připravovaných se dozvíte na plakátech, ale také na adrese www.tovacovskyzamek.cz.

Těšíme se na vás.

Za Tovačovský zámek, o.p.s.,
Mgr. Antonín Havlin

Zprávy ze zámku...

Letošní zimní období trvalo nezvykle dlouho. Na zámku nám i teď, když už se objevují první sluneční paprsky, chlad vystupující ze zdi tuhou zimu připomíná.

Ale ani zima nezabránila tomu, abychom interiéry i exteriéry zámku začali připravovat na návštěvnickou sezónu roku 2010. Některé práce jsme sice zatím kvůli dlouhotrvajícím mrazům nestihli, ale po Velikonocích vše napravíme. Prozatím jsme alespoň vyčistili okapy, likvidujeme nálety a osazujeme záhony.

Některé části zámku (např. obřadní síň) prošly generálním úklidem, v některých částech naopak úklidové práce pozdržely renovace, rekonstrukce a opravy, které se dějí především v Arkádovém křídle. Nejen, že zde pokračuje II. etapa oprav I. patra, ale v místnosti před Rytířským sálem se renovuje podlaha, která byla v havarijním stavu a po jejím odkrytí v lednu se zjistilo, že je napadena dřevomorkou. Z tohoto důvodu zůstanou oba sály – Rytířský i Salmovský návštěvníkům nepřístupné. Doufám ale, že ještě tuto sezónu se do nich návštěvníci budou moci podívat, že se opravy nebudou zbytečně prodlužovat a že památková péče najde optimální řešení, jak zabránit dřevomorce v dalším růstu a v likvidaci nejen dřevěných částí. Jelikož se v renovacích podlah v Arkádovém křídle, ale i ve Vídeňském křídle bude muset kvůli jejich špatnému stavu pokračovat, připravuje starosta města žádost o dotaci z havarijního programu Ministerstva kultury na tyto opravy. Snad se podaří získat peníze a v rekonstrukcích podlah se bude moci zdárně pokračovat.

Pro letošní sezónu došlo i ke změně v návštěvní době zámku, která je následující:

- Duben, květen, září, říjen: sobota + neděle, 10 – 17 hodin
- Červen, červenec, srpen: úterý – neděle, 10 – 18 hodin
- Svátky a významné dny: 10 – 18 hodin

Otvírací dobu i všechny aktuality najdete rovněž na internetových stránkách zámku – <http://zamek.tovacov.cz>.

Duben ovšem není pouze měsícem zahájení provozu na zámku, ale také měsícem, který je bohatý na nejrůznější kulturní a společenské akce. Alespoň některé vám nabízím zde:

- **O víkendu 3. a 4. dubna** budou na zámku v Tovačově zpřístupněny interiéry s velikonoční výzdobou a v suterénu zámku proběhne velikonoční jarmark.

- **V neděli 4. dubna** bude před zámkem startovat 25. ročník **velikonočního běhu**.
- **V neděli 11. dubna** bude v obřadní síni pokřtěna kniha „Amatérské divadlo na Tovačovsku“.
- **V sobotu 17. dubna** se můžou všichni těšit na soutěž jednotlivců – **Železný hasič**.
- **V pátek 30. dubna** se v areálu zámeckého parku bude konat **Pálení čarodějnic**.
- **V sobotu 8. května** se v zámeckém parku uskuteční jarmark s dopoledním programem.
- **V sobotu 15. května** se příznivci historie mohou těšit na vycházku Tovačovem, které tentokrátě půjdou po stopách průvodce z roku 1910.

Tolik zprávy ze zámku...

Kvetazaj

Koncert na zahájení zámecké sezóny 2010

V neděli 28. března se v koncertním sále ZUŠ konal koncert, kterým byla slavnostně zahájena návštěvnická sezóna roku 2010.

Na koncertu zazněly skladby z různých historických období – barokní, klasicistní, ale i novodobé. V programu vystoupily jak učitelky ZUŠ, tak jejich žáci.

Koncert uvedlo smyčcové trio sonátou F dur – Allegro od J. B. Loellieta. Flétnové kvarteto pod vedením Dany Otáha-

lové vystoupilo hned třikrát se skladbami od J. J. Quantze, J. B. de Boismortiera a J. Ch. Schickhardta. Další triovou sonátu g moll – Largo a Allegro zahrály bravurně Kateřina Vyzáčilová – flétna, Hana Raabová – housle a Anna Dušková – klavír. Sólisté, kteří na koncertu vystupovali hráli na flétnu, klavír, ale i kytaru. Celý koncert zakončil smyčcový kvartet pod vedením Ivany Galetové ve složení Kamila Rajtarová, Josef Grygar a Marie Vojkůvková. Adagio od T. Albinoniho

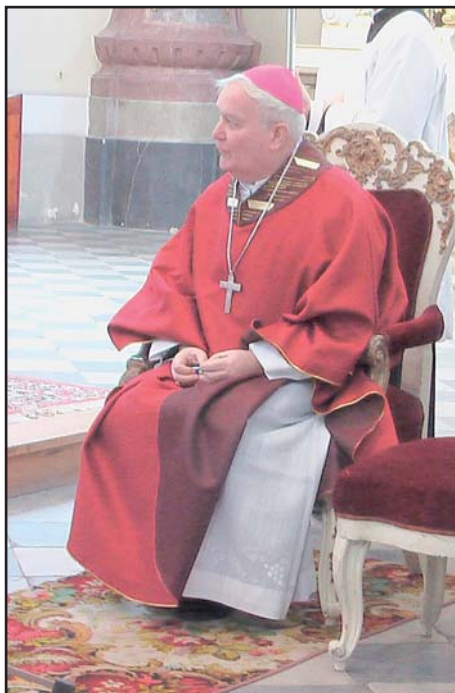
a Pie Jesu od A. L. Webera bych přála slyšet vám všem. Byla to opravdu úžasná tečka za celým koncertem.

Zámecká sezóna r. 2010 byla slavnostně zahájena. Letos sice trošku neobvykle – v prostorách ZUŠ, ale nikoliv „bez úrovně“. Za profesionálně zorganizovaný koncert děkuji učitelkám ZUŠ – Haně Raabové, Daně Otáhalové, Anna Duškové a Ivaně Galetové.

Kvetazaj

Biřmování v Tovačově...

Po dvanácti letech byl tovačovský farní kostel poctěn návštěvou olomouckého světícího biskupa mons. Josefa Hrdličky. Přijel, aby při mši svaté udělil svátost křesťanské dospělosti (biřmování) 17 farníkům nejen z farnosti Tovačova, ale i z okolí. Jedna z biřmovaných zhodnotila tu událost následovně:

Jelikož jsem se i já stala v neděli biřmovancem, tak snad si mohu dovolit zhodnotit tuto slavnostní mši svatou jako velice krásnou, důstojnou a vydařenou, na kterou bude naše farnost dlouho vzpomínat, a my biřmovanci, jako čerstvě „dospělé stromky“, začneme přinášet ovoce.

Je až škoda, že je tato svátost udělována pouze jednou za život... ale již teď nás může těšit to, že bude v naší farnos-

ti zanedlouho udělena svátost ne tolik početná – ale jistě ještě více potřebná – a to svátost kněžství.

Touto cestou bych chtěla jménem nás biřmovanců poděkovat všem těm, kteří se jakkoli podíleli na přípravě této krásné oslavy.

Připravil Aj.

Senioři uspořádali Josefovskou zábavu...

Přesně na svátek Josefa se uskutečnila v prostorách hasičské zbrojnice taneční zábava.

K tanci a poslechu zahráli a zazpívali manželé Nikodýmovi z Kojetína. Obsluhu nám zajistily již tradičně členky KRPŠ, za což jim patří naše poděkování.

Na prodej bylo občerstvení – cukroví, koláčky, jednohubky, které zajistily členky

klubu. Prodával se i výborný guláš – speciál, který pro nás uvařil Roman Kolář.

Pro všechny přítomné byly připraveny perníčky s velikonoční tematikou, které upekla a krásně ozdobila členka klubu Jaruška Svobodová, za což jí patří náš dík.

Přestože jsme se šli v menším obsazení a většina z přítomných ještě den

dopředu absolvovala celodenní výlet do Prahy, zábava byla družná a veselá, tancovalo se a zpívalo až do pozdních večerních hodin. Všichni byli spokojeni a ani se nám nechtělo domů.

Věříme, že při příští akci se k nám připojí již více občanů.

HáDě

Senioři do Parlamentu....!?

Ne, nechtěli jsme zaujmout místa našim poslancům, ale podívat se, kde a jak pracují.

Ale od začátku!

Naše spoluobčanka paní Zdeňka Dopitová, poslankyně PČR, nám před časem v klubu seniorů navrhla, zda bychom si neudělali výlet do Prahy a nenavštívili poslaneckou sněmovnu. My na to, proč ne, a tak jsme začali s přípravou akce. Počet asi 20 přihlá-

šených narůstal a nakonec nás bylo 37. A tak jsme se ve čtvrtek 18. března vydali ranním rychlíkem z Přerova do Prahy. Příznám se, že jsem měla obavy, zda nebude pokračovat stávková pohotovost na železnici a z našeho výletu nebude nic. Ale všechno dobře dopadlo, poslanci změnu zákona odhlasovali, železničáři byli spokojeni a my jsme se vydali do Prahy.

K sídlu parlamentu na Malé Straně jsme se přesunuli metrem, někteří účastníci zájezdu absolvovali jízdu metrem poprvé.

Před sněmovnou nás již čekala paní poslankyně. Po přihlášení v recepci a přechodu přes bezpečnostní rám jsme se dostali do sněmovny, kde na nás čekala pracovnice sněmovny paní Dana, která nás seznámila s programem naší návštěvy ve sněmovně a následně uved-

la na balkon zasedacího sálu. Sněmovna byla poloprázdná, ale přesto se nám podařilo zhlédnout pár známých politiků a ministrů. Zrovna probíhalo mimořádné zasedání věnované otázce zdravotnictví. Náš pobyt na balkoně trval snad jen čtvrt hodiny, když klub ODS si vyžádal hodinovou přestávku a jednání sněmovny bylo přerušeno. V tom nás poslanci, jako vždy poslední dobou, vůbec nezklamali. Do zasedacího sálu sněmovny jsme se tedy již nevrátili.

Poslankyně PČR Zdenka Dopitová

*Přijetí předsedou
poslanecké sněmovny*

Po chvíli jsme byli uvedeni do zasedací místnosti předsedy parlamentu Miloslava Vlčka, který nás přivítal a seznámil s chodem sněmovny. Nastínil nám některé otázky, kterými se zabývá, a my jsme mu mohli položit dotazy. Na oplátku za jeho zájem jsme mu předali knihu o sakrálních památkách našeho regionu a keramický obrázek tovačovského zámku.

Pak jsme přešli do budovy, kde jsou kanceláře klubu a poslanců ČSSD.

Tam nás čekalo malé pohoštění, které nám paní poslankyně nechala připravit, prohlédli jsme si její kancelář, kterou sdílí s předsedou poslanecké sněmovny, a chvíli pobesedovali o její

Při občerstvení v zasedací místnosti klubu

práci. Nechyběla ani čtvrtěčka moravské slivovice.

Po ukončení návštěvy parlamentu jsme zamířili do kostela Panny Marie Vítězné v Karmelitské ul. na Starém Městě s vystaveným Pražským Jezulátkem, který v nedávné době navštívil i papež Benedikt.

Velmi nás to zajímalo i z historického hlediska, neboť Pražské Jezulátko se k nám dostalo ze Španělska jako svatební dar Marii Maxmiliáně Manriego de Lara, manželce Vratislava z Pernštejna, který v 16. století mimo jiné také vlastnil zámek Tovačov. V našich pověstech je tato španělská šlechtična uváděna jako tzv. černá paní tovačovská.

Po prohlídce kostela i muzea jsme se vydali Prahou. Přes Karlův most, na Staroměstské náměstí a Václavské náměstí. Počasí bylo jako vymalované, slunečné, našemu výletu po Praze velmi přálo..

Z Prahy jsme se vraceli v předvečer rychlíkem. Unavení, ale plní dojmů a krásných zážitků. Předsevzali jsme si, že se do Prahy vrátíme ještě na podzim nebo příští rok na jaře, abychom si prohlédli také Valdštejnský palác, kde sídlí senát, prohlédli si Valdštejnskou zahradu, Hradčany a další zajímavá místa naší krásné historické Prahy.

Tak na shledanou opět v Praze !

H.Dostálová

Václavské náměstí

....poslední odpočinek před odjezdem

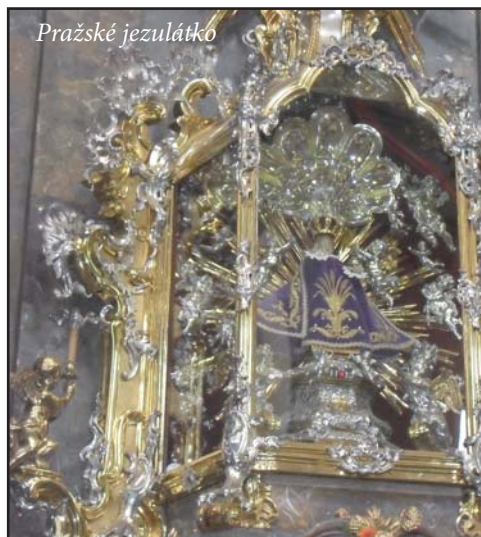
Beseda s poslankyní v její kanceláři

Před kostelem Panny Marie Vítězné

Pražské jezulátko

Co nového v Domově

Zima už nás opouští a příroda se připravuje na jaro. Za celou dlouhou zimu nám teplé sluníčko chybělo. To postupně vystrkuje své paprsky a probouzí promrzlou přírodu. I my se nemůžeme dočkat teplého sluníčka, které nás bude provázet na procházce zahradou, kde sněženky a krokusy vystrkují svoje kvítky.

Přes zimu jsme nelenovali, v domově se pořád něco děje. V lednu jsme si připravili pěknou zábavu formou společenského plesu. Zatancovat, zazpívat si a příjemně se pobavit přišli nejen naši senioři,

ale také jejich příbuzní a v neposlední řadě i zaměstnanci. Společný tanec, bohatá tombola a dobré pohoštění nemělo chybu. A to vše přispělo k dobré pohodě po celé pozdní odpoledne až do večerních hodin. Chybu udělal, kdo se k nám nepřidal.

Další velkou akcí u nás měla být soutěž v recitaci a zpěvu. Byly pozvány domovy z okolí, ale nepřízeň počasí jim znemožnila cestu k nám. Soutěž jsme přizpůsobili pro naše obyvatele, a tak se mohl svým uměním pochlubit každý. Odborná porota neměla lehký úkol, protože každý dal do svého vystoupení to nejlepší, co umí. O ceny se podělili ti nejlepší.

Letos opravdu brzy, už v polovině února, se ze spánku probudil medvěd a za doprovodu Karkulky, vlka, cikánky a šaška pod dohledem zkušené fotografky prošli domovem. Medvěd se nezapomněl s každým obejmout. Všichni dostali pozvání na odpolední veselici, kde si mohli s medvědem zatancovat. Veselice nebyla jen masopustní, ale i maškarní. Většina návštěvníků přišla či přijela v nějaké

masce. Veselá muzika a dobrá nálada se šířila celým domovem.

I v březnu se všichni bavili při dobré muzice. Opět mezi nás přijela paní Eliška, abychom společně přivítali jaro. O dobrou zábavu se postarali aktivizační pracovníci pod odborným vedením. Předvedli, že pohyb těla prospívá a cvičením nám rostou nejen svaly. Pak přišlo na řadu zpívání, tanec, povídání a také tombola a dražba dobrot. Zase jedna super zábava.

To byly ty nejhlavnější velké akce pro celý domov, ale v průběhu týdnů se pořád něco děje. Sledujeme filmy, cestujeme světem, pleteme, malujeme, vaříme či pečeme, povídáme si a hlavně při každé příležitosti trénujeme svoji paměť. Pravidelně se scházíme na „hodinách tréninku paměti“, kde se ledacos dovíme a naučíme.

V dalších měsících se nic nevytratí a o zábavu nebude nouze. Přijdou teplé dny, kdy i venku posedíme na sluníčku, i sportovat se bude, postavíme májku a setkáme se s přáteli při sportovních olympiádách. Vždy se najde příležitost něco slavit, nebo jen tak posedět s přáteli.

*Za Domov pro seniory
Dana Horáková, aktivizační pracovníce*

Sv. Jan Sarkander

17. března jsme si připomněli výročí 390 let od smrti svěřce, který se zapsal do historie našeho města. Tímto svěřcem je sv. Jan Sarkander. O tom, že jde o kontroverzní osobu, nelze pochybovat, ale kdo to vlastně byl a jaký byl jeho život? Sarkander jistě nebyl jednoduchá postava, protože i doba, ve které žil nebyla jednoduchá, a jestliže chceme hodnotit člověka, musíme přihlídnout ke všem vnějším okolnostem, které ho v jeho životních rozhodováních ovlivňovaly.

Svatý Jan Sarkander se narodil Heleně Gurecké z Kornic a Řehoři Matěji Sarkanderovi 20. prosince 1576 ve Skočově.

Ve třinácti letech mu zemřel otec, a tak se matka rozhodla přestěhovat do Příbora (1589). K Příborskému pobytu se váže několik pověstí. Nejznámější je tato: V horkém letním dnu si vyšel školák Jan Sarkander z města k vesnici Skotnice a přepadla ho žízeň. Voda však nebyla nikde na blízku. Najednou se mu zdálo, že dostal pokyn - „Kopej!“ - Pomodlil se a vyvrtil nožičkem do země důlek. Ten se hned naplnil znamenitou studenou vodou, kterou Jan svou žízeň uhasil. Tato voda ze studánky prý uzdravovala nemocné. Záznamy o uzdravení se datují od roku 1840.

Dále se traduje ještě tato legenda: Příborští farníci chodívali na pouť do rakouského Mariazell a jednou se s nimi vydal i měšťan a soukenický mistr Jakob Hinner. Po vykonané pouti se všichni vraceli domů, ale on se nějak zdržel a snažil se je dohnat. Unaven usedl u cesty na kámen, aby si odpočinul. Tu kolem něj jel na koni jezdec, který se u něho zastavil a nabídl mu svého koně. Měšťan jeho nabídku přijal a jel, ale poutníky nikde nedohnal. V tom už viděl svoje stavení a příborský kostel. Slezl z koně, ale kůň hned zmizel. Doma ho přivítala manželka otázkou, co tu už dělá, když ostatní dojdou až za tři dny. Jakob, jaký byl nemluva, nic neodpověděl. Při odpočinku pohlédl na obraz Jana Sarkandera a v něm poznal onoho neznámého jezdce, který mu nabídl svého koně.

V Příboře je také možnost zhlédnout ornát, ve kterém světec sloužil svoji primici a který podle pověsti zhotovila jeho matka.

Studoval filosofii na latinské škole v Olomouci (1592), filosofii v Praze (1600), kde se roku 1603 stal doktorem filosofie. Následně začal studovat teo-

logii ve Štýrském Hradci (1604). Studia předčasně ukončil (1606) a 3. září 1606 se oženil s protestantkou Annou Plachetzkou, dcerou kupce z Velkého Meziříčí. Novomanželé se usadili v Brně, ale Anna krátce po sňatku zemřela a Sarkander se po její smrti rozhodl vrátit k duchovní dráze.

21. prosince 1607 přijal v Kroměříži nižší svěcení z rukou kardinála Ditrichštejna a ten jej následně 19. března 1609 v Brně vysvětil na jáhna. 22. března 1609 mu udělil kněžské svěcení olomoucký biskup Jan Křtitel Civala. Na konci roku 1609 byl na příkaz kardinála Ditrichštejna uvězněn, neboť pomohl bratrovi Mikulášovi uprchnout z vězení, kde pobýval pro náboženské rozdíly mezi katolíky a protestanty.

Byl farářem v Uničově - pro farní kostel nechal zhotovit nový zvon (1609), v Charvátech a Kroměříži (1611), ve Zdouňkách (1612), v Boskovicích (1615). Od roku 1616 byl farářem v Holešově, kde se stal zpovědníkem Ladislava Popela z Lobkovic.

Roku 1619 vypuklo povstání proti katolickému císaři Ferdinandu II. Lobkovicův podkoní se vydal na cestu do Krakova a Jan se vydal na pouť do Čenstochové a následně do Krakova.

Po sesazení protireformního císaře Ferdinanda II. českými stavy poslal polský král Zikmund III. své pluky proti odbojně české šlechtě.

V únoru 1620 vtrhli kozáci ve službách polského katolického krále na Moravu, což bylo doprovázeno značným drancováním. Bezbranný Holešov zůstal ušetřen poté, co kozákům vyšel vstříc Sarkander v čele procesí a za zpěvu nábožných písní, s monstrancí v rukou. Kozáci se prý podle legendy přidali ke zpěvu a poté následně odtáhli. Ušetřeno však nezůstalo převážně evangelické okolí, které bylo vyplněno. Zvláště velké škody utrpěl majetek pana Václava Bítovského z Bítova, který byl odvěkým nepřítelem pana Ladislava Popela z Lobkovic.

V roce 1940 zveřejnil knihu brněnský historik a univerzitní profesor dr. František Hrubý, kde zveřejnil jiný výklad zachránění Holešova s tím, že „sarkanderovská verze“ je jen pouhá legenda. Své tvrzení postavil na nových dokumentech, hlavně roudnickém listu a prosebném listu Judity Pražákové (vdovy po holešovském zámeckém trubači) z roku 1626

a předložil jiný popis, podle kterého Sarkander vůbec nevedl žádné procesí proti kozákům, ale že šlo o akci zámeckého kaplana Samuela Tučka.

Poté, co na Moravě došlo k převratu a s pomocí českého vojska získali moc moravští protestantští stavové sympatizující s českým stavovským povstáním, ocitl se Jan Sarkander ve velkém nebezpečí. Byl podezříván z toho, že v Čenstochové, z pověření Lobkovic dojednal pomoc císaři Ferdinandovi, kterého nechtěli moravští stavové uznat. Pokusil se uprchnout a jeho kroky zaměřily také do Tovačova. A proč do Tovačova? Jednou z odpovědí může být i to, že v Tovačově od roku 1603 vládnu pání Salmové z Neuburka a manželka Ladislava Popela byla sama z rodu Salmů.

Tovačovská zámecká vrchnost ale neviděla uprchlíka ráda. Jan našel alespoň trošku bezpečí v zámecké kapli, kde se měl podle pověsti nejen modlit, ale také sloužit mši svatou. Podle pověstí se na zámku ukrýval čtyři dny. Panstvo však uprchlého kněze dlouho na zámku nestrpělo - můžeme se domnívat, že to snad byl strach, faleš, obavy nebo vše dohromady, jež vyhnaly Jana zpět na cestu uprchlíka. Cesta nebyla jednoduchá. Jan bloudil spleť mnoha rybníků a lužních lesů a kromě cesty hledal také úkryt. Cesta ho dovedla ke vsi Troubky, kde byl (10. února 1620) dostižen psy a pacholky tovačovského řezníka Chrapkovského. Bylo to v lese nedaleko mostu přes řeku Bečvu. Na tomto místě byla postavena v roce 1877 socha. Kolem tohoto místa se začaly šířit různé legendy. Kdo nějak poškodí sochu nebo lípu stojící u sochy, stihne ho trest.

Zajatý Jan byl doveden zpět do Tovačova, kde byl vězněn v domě č. 8, který je obyvatelům města znám pod názvem Panin dům, který nechal postavit Ctibor Tovačovský z Cimburka pro ovdovělé zámecké paní tovačovské se zahradou a četnými právy a privilegii.

Snad pro špatné jednání, pro to, jak se Tovačovští zachovali, jejich zahořklost a tvrdost lidských srdcí se do dnešních dnů tradují varovná slova Jana Sarkandera, která se začala projevovat v dalších legendách a proroctvích, které nevěstí Tovačovu nic pěkného do budoucna. A jaká že to jsou proroctví: „Tovačové, co Tovačovem budeš, nikdy vzniku nenabudeš“ dále, že z Tovačova nikdy nevzejde

žádný kněz a v neposlední řadě také to nejvarovnější, že se Tovačov propadne do země.

To, že světec byl v Tovačově nadále uctíván, můžeme spatřit v tom, že v roce 1949 byla zřízena ve farním kostele sv. Václava v Tovačově kaple sv. Jana Sarkandera. O zřízení kaple se zasloužil farář Vincenc Linhart. Oltář v této kapli pochází z nemocnice v Novém Jičíně a znázorňuje zlomové okamžiky ve světcově životě - zajetí v lese, utrpení ve vězení a poslední obraz představuje vznášejícího se světce nad Tovačovem, kterému žehná.

Následně si v krátkém čase (13. února 1620) pro zajatce přijeli katovi pacholci z Olomouce a ten byl pohnán před povstalecký soud. Shodou okolností byl sudím Václav Bítovský z Bítova.

Po zatčení byl čtyři týdny vyslýchán právem útrpným v městském vězení s mučírnou na místě dnešní Sarkanderovy kaple v Olomouci. Byl nucen prozradit, o čem v Polsku jednal, kdo pozval cizí vojska do země a co mu svěřil Popel z Lobkovic při zpovědi. Sarkander obvinění, že domlouval vpád polského vojska, že vedl tajné jednání v Polsku, odmítl. Odmítl prozradit také to, co mu svěřil Lobkovic, neboť by to znamenalo prozradit zpovědní tajemství.

Byl třikrát mučen běžnými způsoby, při třetím mučení bylo použito i mimořádné, které kat použil na přání soudců, ale ani při tomto mučení zradu nepřiznal a zpovědní tajemství neprozradil. Když kat prohlásil, že už není další mučení, která by mohl použít, vyslýchající navrhli speciální mučení, které nevedlo k jejich vysněnému cíli.

Po prosebné modlitbě Jana o vodu u skřipce v mučírnu vytryskl pramen, ze kterého se napil, aby uhasil žízeň. Později na tomto místě byla vyhloubena studna, která v současnosti zásobuje fontánu sv. Jana Sarkandera, která před kaplí vznikla v roce 2007

Mučení světci způsobilo celou řadu vážných zranění. Očití svědkové vypovídali, že když se vězeň modlil breviář, otáčel listy jazykem, neboť tak nemohl činit rukama.

Nicméně byl světec na skřipci natahován, pálen pochodněmi až na následky čtyř výslechů, z toho tří útrpných, 17. března 1620 mezi 22. a 23. hodinou zemřel.

O mučení i odpovědích byl pořizován podrobný protokol, ten ale na konec rozzuřený Ctibor Žernovský sebral a patrně zničil. Jediný podrobnější popis události ve vězení je zpráva rychtáře Jana Scintilly, která byla sepsaná v roce 1621 pro kardinála Ditrichštejna.

Ostatky světce byly pohřbeny v kostele sv. Michala a od roku 1860 uloženy

v chrámu sv. Václava v Olomouci.

Umučení kněze vyvolalo okamžité pobouření. Jeho kult jako mučedníka se poměrně brzy rozšířil nejen na Moravě, ale i v Polsku a v Čechách.

Poslední historická bádání došla k závěru, že Sarkander byl mučen neprávem, neboť pomoc Ferdinandovi v Polsku sjednali přímo císařovi pověřenci - hrabě Althan a Druget Homonnay.

Jeho soudce Václav Bítovský z Bítova byl po porážce stavovského povstání na Moravě zajat, odsouzen a popraven. Smrt Jana Sarkandera byla shledána jako jeden z jeho zločinů.

První životopis Jana Sarkandera

zpracoval Ondřej E. Schwarz z Holešova (1669).

V roce 1995 se objevilo mnoho publikací, které mapují život světce. Zájemcům o hlubší poznání mohou doporučit knihu „Vyprávění o Janu Sarkanderovi na sklonku dvacátého století“ (ing. Jiří Pala) a práci Sv. Jan Sarkander a Tovačov, kterou zpracoval tovačovský kronikář Antonín Indrák.

3. listopadu 1859 jej papež Pius IX. blahorečil ve svatopeterské bazilice v Římě a 21. května 1995 byl v Olomouci papežem Janem Pavlem II. svatořečen spolu se Zdislavou z Lemberka. Šlo o první historické svatořečení v dějinách na území Moravy. V minulých letech se tento akt odehrával převážně v Římě v bazilice sv. Petra. Papež učinil výjimku pouze ve dvou případech, a to při cestách v Mexiku a ve Španělsku.

Kanonizace Jana Sarkandera byla ve své době kontroverzním tématem a nemalá část veřejnosti se stavěla proti ní. Pohled na světce je protichůdný, což vedlo k rozporu mezi katolíky a protestanty. Proti kanonizaci se dost ostře postavili evangelíci a byla vnímána jako krok proti ekumenickému hnutí.

Zajímavým dokladem úcty ke sv. Janu Sarkanderovi mezi Olomoučany je fakt, že jeho sochu, bez ohledu na hrozící potíže ze strany církevních úřadů, umístili mezi sochy světců zdobící čestný sloup Nejsvětější Trojice (od roku 2000 je zapsán do světového kulturního dědictví UNESCO) - více než sto let před jeho blahorečením.

Nejde o to, zda se popisované příběhy a legendy opravdu staly a nebo ne. Jde na nich vidět, jak je světcův odkaz živý a patří k dennímu životu. V osobě Jana Sarkandera je možno vidět člověka s běžnými lidskými chybami a vlastnostmi, jde také o svědectví o mravní síle člověka, tedy o svědectví jeho víry a svědomí.

3. července se uskuteční v našem městě po 71 letech (P.Josef Hymer) primice Jana Šimoníka, a tak se snad pohled současníků alespoň na jednu legendu změní.

Mgr. Antonín Havlin

Národní týden manželství – „V bohatství i chudobě“

V letošním roce se město Tovačov poprvé připojilo k celosvětové akci na podporu manželství – Národnímu týdnu manželství (NTM). Organizace celého NTM se ujala komise pro rodinu Rady města Tovačova. Společně s komisí pro mládež, kulturu a sport, komisí pro styk s veřejností, městskou knihovnou a ZŠ a MŠ Tovačov zorganizovaly několik aktivit, které probíhaly v týdnu od 7. 2. do 14. 2.

Celý NTM byl zahájen v prostorách zámku Tovačov výstavou svatebních fotografií, doplňků a šatů na téma – „**Svatba napříč generacemi**“. Výstava byla zahájena slavnostní vernisáží v neděli 7. února a do pátku byla přístupná i veřejnosti. Zhlédla ji necelá pětistovka návštěvníků. Původně bylo sice plánováno, že výstava bude přístupná až do konce týdne, to se ale z provozních důvodů nepodařilo zajistit. Proto se všem, kteří chtěli výstavu navštívit o víkendu 13. a 14. února, omlouváme. Fotografie z výstavy je možné si prohlédnout na

<http://zamek.tovacov.cz/>.

ZŠ a MŠ Tovačov se připojila k NTM výchovným projektem na téma „**Svatba nanečisto**“. Žáci devátých tříd ZŠ a MŠ Tovačov spolu s vyučujícími a zástupci města zorganizovali svatební den na nečisto. Žáci ze svých řad vybrali 2 páry, které si řekly své „ANO“ v obřadní síni zámku Tovačov. Jednou, až se budou rozhodovat pro manželský svazek, může se jim tato zkušenost hodit.

Žáci ZŠ a MŠ Tovačov se zapojili také do výtvarné soutěže, kterou vyhlásil starosta města na téma „**Máma, táta a já**“. Výtvarné práce byly využity k výzdobě zámeckých prostor v době NTM. Nejvydařenější z nich ocenil starosta města malými dárky, které dětem předal po ukončení výstavy. Některé otiskujeme i v tomto čísle Kamelotu.

K NTM se ochotně připojila městská knihovna, která v rámci akce „**Celé Česko čte dětem**“ nabízela literaturu věnovanou rodině a rodinné problematice.

Přehlídkové mólo

NTM byl zakončen společenským večerem konaným v pátek 12. února ve sportovní hale, a to na téma „**Taneční tak trochu jinak**“. Všichni byli zváni na klasickou diskotéku s hudbou ze 70. – 90. let minulého století. Během večera jsme si s tanečními mistry manželi Šrámkovými z Olomouce mohli zopakovat některé společenské tance. O tom, že se dá s tancem začít v kterémkoliv věku, nás přesvědčili manželé Pavlů z Prostějova, kteří ukázkami společenských i latinsko-amerických tanců nadchli nejednoho diváka.

Dalším zpestřením programu byla módní přehlídka vycházkové i společenské módy boutique Elance z Olomouce

Pózuující modelky

Vernisáž v obřadní síni

Ukázka společenských tanců

a přehlídka společenské módy půjčovny svatebních šatů Edis z Přerova. Majitelka salonu Edis ještě navíc zapůjčila i některé zajímavé svatební modely. Módní přehlídka byla originální. Do krásných modelů se oblékly ženy a dívky z našeho města a jejich projev byl téměř profesionální. Moc jim to slušelo a sklidily právem velký aplaus. Výjimečný večer si ale také vyžádal výjimečná ocenění. Netradiční tombola nám posloužila k ocenění 5 manželských párů v různých kategoriích. Ocenění byli i jednotlivci – muž s neoriginálnější kravatou nebo žena se zajímavým účesem.

S přípravou všech akcí probíhajících v NTM nám pomáhala řada dobrovolníků. Bylo to zejména při instalaci výstavy na zámku včetně květinových aranží, při výzdobě sportovní haly, při zajištění perníčků pro společenský večer, apod. Všem patří velké poděkování od organizátorů akce. Poděkovat bychom chtěli ale také všem, kteří věnovali dárky do netradiční tomboly na společenském večeru, a také těm, kteří nám ochotně zapůjčili svatební fotografie, svatební šaty a jiné doplňky.

Kvetazaj a Dagbou

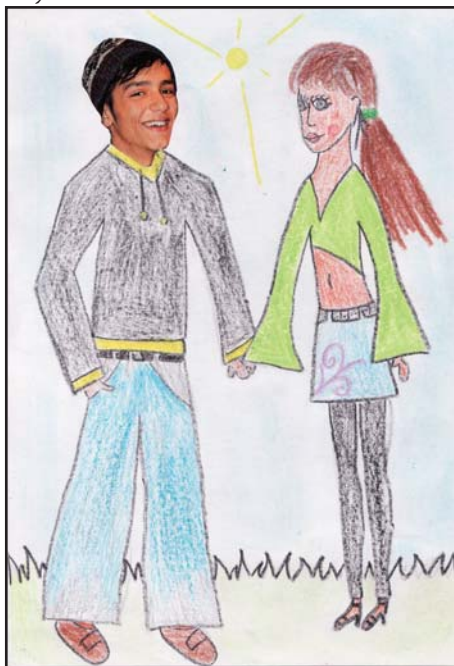
Taneční trochu jinak

Výtvarná soutěž - Baruška Švalbachová, 6 let

Výstava na zámku

Výtvarná soutěž - Romana Strejčková, 10 let

Výtvarná soutěž - Markéta Krajčová, 6 let

Tovačovský mlýn a jeho mlynáři ...

Jistě jedna z pozoruhodností našeho městeč je budova mlýna a mlýnský náhon. Když přijíždíme od Přerova, tak nás upoutá ještě před vjezdem do Tovačova

pohled na mírně zalesněný ostrůvek se zvláštní budovou, a to je tovačovský mlýn. Kdy tato budova byla postavena a kdy vlastně byl uveden do chodu tovačovský

mlýn, to nevím. To se mi nepodařilo zjistit. Ale Antonín UGWITZ ve své publikaci „Z minulosti Tovačova a okolí“ na str. 26 uvádí *Dalať paní Johanka z Arku dne 29. června r. 1503* panu Vilémovi z Pernštejna *správně (postupně) list na hrad Tovačov s městy Starým a Novým Tovačovem a s předměstími S mlýnem a kostelním podacím....*. Byl tedy v Tovačově mlýn jistě již na počátku 16. století.

Kdybychom studovali mapy naší Hané dávne minulosti, pak bychom uviděli, že Morava našim krajem protékala

dvěma, na některých mapách dokonce třemi koryty. A jedno rameno Moravy od Bolelouce teče přes Věrovany až do Tovačova, kde se spojí s říčkou Blatou, která pak byla v roce 1585 za Jana Maximiliána z Pernštejna napojena na Valovou říčku, která poháněla mlýny v Polkovicích, Uhřetovicích, Klenovicích a také v Kojetíně.

(„Historie sportovního rybářství“ - Josef Vlk)

Jez v Bolelouci dříve a nyní

V historii obce Bolelouce je připomínán mlýn již v roce 1232. A byl-li mlýn v Bolelouci již uvedeného roku, lze předpokládat, že byly mlýny na tomto rameni Moravy i ve Věrovanech a v Tovačově. Na počátku 16. století – v roce 1510 – vznikl na mlýnské stoce u Bolelouce splav, přes který šla voda na mlýny v Tučapech, Rakodavech, Věrovanech a v Tovačově. Stalo se to za Viléma z Pernštejna, který určil, že všichni uvedení mlynáři mají svými prostředky rovnoměrně nejen splav postavit, ale i udržovat. Dřevo mají brát z bolelouckého lesa. V lednu 1538 pak ještě Jan z Pernštejna dovolil mlynáři Janu, aby na řece....*„kteráž jde od Tovačova nad mlýnem lobodským, mlýn se čtyřmi koly moučnými a pátým kolem stoupným vystavěti sobě mohl, k čemuž mu vrchnost přidává zahrádku a dvoreček, z čehož všeho má ročně odváděti na zámek Tovačov 7 kop grošů, dříví k palivu a stavení, však jen s povolením hajných sekati má v lesích lobodských, že 12 vepřů pásti může....“* (Ugwitz st. 55,56)

Ctibor Tovačovský z Cimburka vydal kolem roku 1480 řád mlynářský, který platil pro celou tehdejší zemi.

A nyní k vlastnímu mlýnu v Tovačově.

Ve známých pramenech a publikacích se mi nepodařilo nic o tovačovském mlýně nalézt. Při jednom vyprávění s paní Olgou Nimerfrohou přišla řeč i na mlýn a ona s úsměvem mně půjčila dědečkův sešit (Karel Štéger) s názvem „Páté přes deváté“, ve kterém jsem na straně 303 našel následující zápis:

.... Z farních matrik a odjinud vypsali jsem jména mlynářů tovačovských, zprvu nájemců, později majitelů mlýna:

1. 1688	Vrána Jakub
2. 1690 – 1704	Pykal Jan

3. 1706 Otruba Matěj
4. 1709 – 1725 Ott Matěj
5. 1730 Běhálek Jan Jiří
6. 1731 Libosvářský
Tomáš, znovu
pak 1738
7. 1733 – 1736 Zoubek Karel
----- 1746 znovu Běhálek Jan Jiří
(*Toto období - 1731 – 1746 - je celkem
nejasně a nelze zatím dokázat, jak to ve
skutečnosti bylo*)
8. 1756 – 1758 Kalný Ignác
9. 1759 – 1763 Schindler Jiří
10. 1771 Wayrauch Matěj
11. 1772 – 1774 Hejl Jan
12. 1775 – 1783 Kopp František
13. 1793 Skřivánek Josef
14. 1798 Běhálek Josef -
---- v roce 1803 znovu Skřivánek Josef
15. 1808 Navrátil
16. 1816 – 1826 Marek František
17. 1830 Keiler Karel ---
- kupec v Tovačově, vzal si dceru mlynáře
Františka Marka
18. 1836 – 1851 Hranáč Tomáš
19. 1851 – 1859 Hranáč Alois,
později Leopold, který zemřel v dubnu
1847
20. Po Hranáčových bratřích držel
tovačovský mlýn Jan Borkovec až do
konce šedesátých let. Byl na mlýně od
roku 1860 – 1869.
21. František Ambros
22. Eduard Skoupil
23. Vincenc Štěpánek --- vyhořel mlýn,
byl postaven nový s turbinovým pohonem
24. Seifert
25. Řehánek
26. ing. Dominik Přechek

Tolik pan Karel Šteger .

Za posledního majitele tovačovského mlýna musela být již ve mlýně vodní turbina pro výrobu el. energie, protože farní kronika uvádí (r.1912), že do farního kostela byl zaveden el. proud ze zdejšího mlýna a majitel se zavázal, že bude požadovat za odebraný el. proud jen polovinu sazby. Škoda, že nebyla uvedena částka za jednu KWh. V roce 1952 je pan ing. Dominik Přechek prohlášen, ještě se šesti občany Tovačova, za vesnické boháče a mlýn mu byl odebrán (*Kronika města str. 366-371*).

Kdo vedl mlýn v dalších letech (1952 – 1959), se zatím nepodařilo doložit. V roce 1959 byl mlýn zrušen a přeměněn na BIOCHEMU – (*druhé pamětní knihy Tovačova str. 80.*). Mlýn pak patřil Zemědělskému nákupnímu a zásobovacímu podniku v Přerově. Vyráběl krmi-

Foto: Petr Indrák

vové směsi v 7 druzích. Zaměstnával 30 zaměstnanců a vyráběl i el. energii. Ve kterém roce byla tato organizace zrušena, nevím, ale vzpomínám si, že se v osmdesátých letech po zrušení BIOKRMNY mluvilo v radě MNV a zastupitelstvu města o tom, aby toto zařízení – myslí se budovy mlýna - bylo přebudováno na rekreační zařízení pro město a okolí.

Komu dnes patří mlýn ? Kdo tam dnes bydlí a co se tam vlastně vyrábí? Po zrušení Biokrmny byl předán objekt MNV Tovačov, ale vlastníkem zůstala rodina Přechků, která jej podle kupní smlouvy ze dne 30.5.1996 prodala firmě SJUKO, s r.o., z Přerova. Tolik k historii této památky v Tovačově

Aj.

Jarní nabídka zajímavého čtení z knihovnického pultu

Ztracený symbol (Dan Brown) – hlavní myšlenkou nejnovějšího románu tohoto populárního autora je pátrání po legendárním zednářském pokladu.

Livia Klausová * Smutkem neobtěžuju – v rozsáhlém osobním rozhovoru, který vznikl v průběhu 10 let, vzpomíná manželka prezidenta na jednotlivé etapy svého života a její vyprávění není jen poutavé, ale i přemýšlivé a vtipné.

Doktor od Jezera hrochů (Miroslav Švandrlík) – humoristický román o působení nesmělého českého lékaře v Africe, který se stal předlohou stejnojmenné komedie režiséra

Zdenka Trošky.

Byznys (Martina Cole) – již 15. román oblíbené anglické autorky opět slibuje svým čtenářkám notnou dávku napětí.

Agonie (Robin Cook) – další thriller z lékařského prostředí se odehrává v léčebném centru Aeskulap v indickém Dillí, kde opět záhadně umírají pacienti.

Karel Gott * Zlatý hlas z Prahy – česká verze biografie K. Gotta, která vyšla v Německu k jeho 70. narozeninám, s předmluvou prezidenta Václava Klause.

Pád Cařihradu (Mika Waltari) – ústředním mottem tohoto historického díla je dobytí největšího města Cařihradu a konec epochy tisícileté říše, který prolíná tragický příběh milenců, jež obětují svému městu lásku i život.

Šťěstí tady a teď (Květa Fialová) – vyprávění o životě a životním postoji známé české herečky, která vytvořila nespočet titulních filmových rolí a ve svém volném čase se zabývá východními filozofickými naukami. Kniha je doplněna horoskopem, jenž osvětluje mnohé stránky její osobnosti.

Mrtvý dostih (Dick a Felix Franciso-vi) – nový detektivní příběh z dostihového prostředí, kdy je na prestižní párty v předvečer významného dostihu otráveno několik hostů ve vyhlášené restauraci.

Pečeť smrti (Vlastimil Vondruška) – další historická detektivka, kdy má královský prokurátor Oldřich z Chlumu

na základě darovací listiny najít skutečného majitele jedné české vesnice a při svém pátrání narazí na podivnou vraždu zámorné měšťanky, která později prokáže přímou souvislost mezi oběma případy.

Moonwalk by Michael Jackson – důvěrné a často dojemné líčení veřejného i soukromého života světového zpěváka, které bylo během jeho života obklopené bariérou mlčení a dohadů.

Muž v hnědém obleku (Agatha Christie) – tato detektivka patří mezi nejranější díla autorky

a čtenářům jejích knih jistě neunikne, že se zde poprvé objeví plukovník Johnny Race.

Rozděl a panuj (Ludmila Vaňková) – nová historická trilogie, ve které se synové Karla IV.

snaží v obtížných podmínkách, intrikách a bojích udržet vládu a moc zděděnou po otci.

Taková normální rodinka (Fan Vavřincová) – námětem známého humorného románu jsou všední i neobvyklé situace ze života velké rodiny, v níž představitelé čtyř generací žijí pod jednou střechou. Následuje i pokračování po 30 letech „Taková normální rodinka se vrací“. Na základě původní knižní verze byl natočen úspěšný celovečerní film.

Konec selského stavu na Olomoucku (Jan Přidal) – faktografické dílo vzniklo na památku rolníků na Hané, kteří byli silně postiženi násilnou kolektivizací vesnic v 50. letech min. stol.

Na osudech konkrétních lidí, rolníků, se odrážejí tvrdé metody tehdejšího komunistického režimu.

Rozum a cit (Jane Austenová) – hrdinky autorčiných románů 19. století byly na svou dobu moderní ženy, které se musely smířit s tvrdostí života a najít rovnováhu mezi rozumem a citem. Neobvyklá zápletky, jemný humor, skvělé dialogy a vřelý cit jsou lákavé indicie, které si i téměř po dvou staletích nacházejí své vděčné čtenářky.

Tudorovci (Hirst, M. – Gracie, A.) – poutavý příběh anglického krále Jindřicha VIII. a jeho ženy Kateřiny Aragonské,

který v době nepokojů a politických intrik v zemi usiluje o rozvod, aby si mohl vzít svou osudovou lásku Annu Boleynovou.

Bitva o Atlantidu (Greg Donegan) – poslední díl akčního románu, ve kterém se příslušník spec. jednotek amer. námořnictva Eric Dane se svými spolupojovníky snaží odvrátit hrozící katastrofu vedoucí k zániku civilizace.

Digitální pevnost (Dan Brown) – agentura národní bezpečnosti využívá neomylný dešifrovací počítač, který si však jednou nedokáže poradit se záhadným kódem. Zjištění příčiny následně vyvolá paniku na všech úrovních mocenského aparátu a agentura se stává rukojmím kódu, který by byl schopen zcela ochromit veškerou zpravodajskou činnost USA.

Manželky, milenky, zoufalky (Lenka Lanczová) – životní osudy šesti spolužaček, které se po 20 letech potkávají a konzultují své životní výhry a prohry. Přestože mnohým z jejich naivních představ zbyly jen hořké vzpomínky, stále doufají, že podruhé, potřetí nebo postě to nakonec vyjde a najdou toho správného partnera na zbytek života.

Dohazovač (Pavel Frýbort) – v dalším napínavém románu se Honza Mareš rozhodne založit seznamovací agenturu, aby se osvobodil od mnohdy riskantních detektivních pátrání, a získal tak konečně bezpečné povolání. Jako majitel agentury se označuje za dohazovače, který pomáhá lidem ke štěstí. Ale když se začnou záhadně ztrácet jeho mladé klientky, tak pochopí, že svému původnímu povolání detektiva zřejmě neunikne.

Slavné případy Interpolu (V. P. Boro-vička) – autor, který je nazýván „mistrem literatury faktu“, tímto titulem dovršil svou čtyřdílnou exkurzi do světa nejslavnějších policejních případů.

Názory čtenářů

Proč se v přírodě v Tovačově nekoupeme

V programovém prohlášení Rady města Tovačova při hodnocení za období 2007 – 2009 je v kapitole Cestovní ruch zmínka o koupání. V jednom z Kamelotů jsem slíbil, že napíši něco o tom, proč, přestože tovačovský katastr má přes 500 hektarů vod, z toho téměř 300 s vysoce kvalitní a čistou vodou, není možné, aby si místní i přespolní občan, a hlavně děti – regulérně nemohl ani očvachtat nohy, než tak ponořit se beztestně do vody a nedej bůž si zaplavat.

Takže něco k minulosti – v roce 1958 se podstatně zvyšuje těžba šterkopísku ve Skašově podnikem „Těžba šterkopísku v Olomouci“. Ať chceme či nechceme, Tovačov se značnou mírou začal podílet na dodávkách vysoce kvalitního šterkopísku jak na budování sídlišť, občanské výstavby a vybavenosti, metra, paláce kultury, Poruby, obranného systému státu, prostě všechno vyjmenovat nelze. Vznikly zde 3 obrovské stavební výrobní závody – Šterkovny, Dopravní stavby, Prefa a ČSAD, které dle údajů pamětníků v době největšího rozmachu těžby odvezlo přes milion kubíků písku ročně. Klobouk dolu před řidiči. Přesné názvy podniků v té době neuvádím, současníkům je to jedno, ví, o co jde. Chci však psát o koupání, ne o budování.

Setkal jsem se mnohokrát s tím, že v té době na radnici v Tovačově jednali horníci o tom, že za koupání na Dombasu postaví Tovačovu cokoliv, koupaliště, tobogany a bůhví co ještě. Prý ale tehdejší předseda místního národního výboru pan Bujgl řekl, že Tovačovákům stačí vany. Prostudoval jsem řadu dokumentů, zápisů z jednání a protokolů, a je jich několik kil. Nikde jsem zmínku o hornících nenašel, ani o výroku výše jmenovaného předsedy. Čili asi výtvar něčí fantazie.

Zintenzivnila se těžba, zabírala se zemědělská půda, zboursal se Ludvíkov – statek ležící cca uprostřed údajně nejsumcovatějšího jezera v republice, písek se vytěžil, pozemek však pravděpodobně majetkově dodnes vypořádán není – je to stále pozemek města. A je to velmi zajímavý pozemek, hlavně pro možnost koupání. K tomu se ještě dostanu.

Pro koupání – spíše využití vybag-

rovaných prostorů – se začalo tvořit množství náčrtů, studií, projektů. Díky velké obětavosti a úsilí pana Kohna a party nadšenců kolem něj se však podařilo prosadit jen jedno – zbudování jachtklubu na současném jezeře IV – u chalupy. Všechno ostatní bylo zamítnuto. Hlavním odpůrcem jakékoliv jiné vodní rekreace byla Krajská hygienická stanice Ostrava a její zájem o udržení zdrojů pitné vody. Předseda MěNV pan Fojt vedl nesčetná jednání o prolomení tohoto nezájmu. Až svítla naděje. Touto bylo vybudování nové čerpací stanice pod Velkou kypou na Anninském jezeře. Tato čerpačka je zakonzervovaná. Při povodni se nad sací koš dostala zemina z okolních polí při průrvě hráze.

Nyní konkrétně k jednáním s hygieniky: Na počátku 90. let byla stanovena vůbec první ochranná pásma celých Skašovských jezer. Tato pásma na žádost VaK Přerov vypracoval Hydroprojekt Ostrava, jmenovitě Ing. Jiří Klapac. A to byla největší podpásová rána pro otázky koupání a hlavně k přístupu na jezera a následně na Skašovskou hráz. Předpokládám, že existuje ještě mnoho pamětníků dob, kdy na přístupových cestách k jezeru stáli příslušníci policie a pomocníci a nikoho nepouštěli, třeba pouze k procházce po tomto krásném přírodou a lidmi utvořeném dílu.

Mnohokrát byl ředitel Pavlík se starostou Vybíralem na koberečku u ředitele KHS, případně jeho náměstků, kde jim byla vytýkána malá spolupráce s ochranou hygienických pásem, o kterých bylo všeobecně známo, že jsou zbytečně tvrdá.

Po úmorných a dlouhých tahanicích byl přijat na MěÚ v Tovačově roky očekávaný dopis od KHS Ostrava, že se povoluje koupání na jezeře Sever (když přijíždíte na Dombas, je to jezero po vaší levé straně, úplně vzhledu je čerpačka vody) za podmínek, které byly za roky předjednány. Jednou z podmínek bylo zasypání průplavu pod mostem, a to tak, že spodní šířka zásypu bude minimálně 100 metrů a vrchní šířka 60 metrů. O úpravě pláží je zmínka, další jsou lokálního typu a čtenáře by příliš nezajímaly.

Pro dokreslení tahanic ve věci koupání je třeba se zmínit i o dalších činnostech: Při jednáních pana Zdeňka Fojta

a následně už starosty pana Vladimíra Vybírala na životním prostředí na okrese v Přerově – mimo jiné vedoucí ŽP byla paní Jitka Seitlová, dnešní zástupkyně ombudsmana p. Motejla a velká příznivkyně koupání v Tovačově, se koupání začalo pozvolna realizovat. Šterkovny provedly strhnutí stromů a keřů na jezeře Sever – od mostu nalevo, tam, kde je stará čerpačka. Na základě petice tehdy odvážných mladých tovačovských mužů byla ještě poměrně vzhledu za oběma plážemi vybudována NUDAPLÁŽ. Ještě vloni tam visela už zrezivělá tabulka s tímto hrdým nápisem. Po předběžném souhlasu KHS dal pan Vladimír Vybíral Chemoprojektu Přerov vypracovat projekt koupání. Toto bylo pro 5 tisíc lidí – a bylo zamítnuto. Musel se snížit počet koupajících na 500 a dořešit, co se splásky. I toto se po složitých jednáních vyřešilo. Byla provedena změna ochranného pásma – nejdůležitějšího bodu celého koupání. Takže stavební úřad Městského úřadu Tovačov svolal poslední jednání ve věci změny ochranného pásma I. stupně na jezeře Sever, a tím umožnění beztestného koupání a výstavby organizovaného koupání v Tovačově.

Poslední jednání ve věci povolení koupání bylo svoláno na 8.7.1997 na 9.00 hodin tak, aby se všechny dotčené orgány státní správy a všichni účastníci řízení mohli do Tovačova pohodlně dostat, podepsat a následně se koupat.

NEDOSTALI SE. Byla povodeň. Voda zatopila silnici Přerov – Tovačov a na jednání se nedostavil nikdo. Byly úplně jiné starosti. Na velkou a objemnou složku s nápisem K O U P Á N Í jsem napsal 8.7.1997 v 9.00 hodin – D O K O U P Á N O. Je na stavebním úřadě a doufám, že po písemné žádosti na radnici je i k nahlédnutí.

Jak už to v historii jednoho města chodí – občas se řešení nabízí samo. V roce 2004 došlo k rozdělení rybářských revírů. Výnosem Krajského úřadu Olomouc byly bez náhrady odňaty nejzajímavější revíry místním sportovním rybářům a přiděleny šterkovnám a pískovnám. Toto bylo pochopitelně předmětem správního řízení. Účastníkem tohoto řízení bylo a je město Tovačov. Město Tovačov doposud vlastní pozemek pod Ludvíkovem. Toto

se snad spokojilo s nějakým sponzorským darem nebo slibem pro starostku - nevím, nechci početnou tovačovskou čtenářskou obec klamně informovat, u toho jsem nebyl. Rýsovala se regulérní výměna pozemků přilehlých k vodě v Anníně. Stavební komise zpracovala

dva velmi zajímavé návrhy včetně lávky přes mlýnský náhon, a tím odlehčení mostku v Anníně za kapličkou. Jenže to by vedení města muselo chtít pro to něco udělat. A věřím, že kdyby byla snaha, tak stejně jako pro jachtklub ani důlní voda by nebyla překážkou.

Nebo že by nám opravdu stačil zámek a ta vana? Zdá se, že na tom tito představitelé města zas tak špatně pro lidi nejsou. Jak říkal Rudolf II. ve známém filmu - MY JIM VĚŘÍME.

Vladimír Vybíral, Josef Vlk.
Březen 2010

Pozvánky

Železný hasič

Tovačovský zámek bude již podruhé v obležení hasičů, a to v sobotu 17. dubna 2010. Stejně jako loni zde proběhne hasičská soutěž „Železný hasič“, kterou připravuje Sbor dobrovolných hasičů Tovačov ve spolupráci s městem Tovačov a Hasičským záchranným sborem Olomouckého kraje, územním odborem Přerov.

První myšlenka na uspořádání této soutěže jednotlivců SDH padla již v říjnu roku 2008, kdy s tímto nápadem přišli Petr Majar a Jakub Kosek, členové SDH Tovačov. Postupem času se začala celá soutěž rýsovat a jejím vyvrcholením byla sobota 18. dubna 2009, kdy proběhl s velkým úspěchem její první ročník, při kterém odstartovalo 45 soutěžících z různých koutů republiky.

Soutěž odstartuje v 9 hodin v areálu zámku Tovačov. Návštěvníci budou moci spatřit klání jednotlivých soutěžících, kteří budou startovat s dýchacím přístrojem a budou zdolávat různé překážky. Cíl závodu je umístěn do II. poschodí zámecké věže.

Přijďte podpořit všechny soutěžící.

Pro všechny návštěvníky je připraven bohatý program.

Občerstvení zajištěno. Více informací naleznete na : www.hasici-tovacov.7x.cz

Za SDH Tovačov
Mgr. Antonín Havlin

Město Tovačov vás srdečně zve

v sobotu 12. června v 15 hodin

do areálu zámeckého parku

NA HANÁCKÉ SLAVNOSTI.

V programu vystoupí soubory
z Tovačova, Troubek, Majetína, Výškova, Cholíny a další.

Kulturní a sportovní akce v Tovačově – duben 2010

Datum	Čas	Název akce	Místo konání	Pořadatel
Sobota 3. 4. 2010	od 9 hod.	Plastic People of Tovačov I. ročník modelářské výstavy	Sportovní hala Tovačov	Modeláři Tovačov Město Tovačov
Neděle 4. 4. 2010	od 10 hod.	Velikonoční běh – 25. ročník	Tovačov – start před zámek	TJ Sokol Tovačov Běžecký oddíl
So – Ne 3. – 4. 4. 2010	10 – 17 hod.	Velikonoční jarmark v zámku Tovačov	Zámek Tovačov	Město Tovačov o.p.s. Tovačovský zámek
Sobota 10. 4. 2010	od 10 hod.	Hasičské piškvorky	Sportovní hala Tovačov	Moravská hasičská jednota OV Přerov
Neděle 11. 4. 2010	od 14.30 hod.	Křest knihy „Amatérské divadlo na Tovačovsku“	Obřadní síň zámku Tovačov	Město Tovačov o.p.s. Tovačovský zámek
Sobota 17. 4. 2010	od 9 hod.	Železný hasič – závod jednotlivců	Zámek Tovačov	SDH Tovačov Město Tovačov
So - Ne 24. – 25. 4. 2010	od 9 hod.	Kirican DiscDog Freestyle 4.ročník mezinárodních dogfrisbee závodů	Sportovní areál Pod Břízami Tovačov	Kirican klub
Pátek 30. 4. 2010	od 15 hod.	Pálení čarodějnic	Zámecký park Tovačov	Okrašlovací spolek tovačovský, o.p.s.

Návštěvní doba zámku Tovačov v roce 2010

Duben, květen, září, říjen: sobota a neděle od 10 do 17 hodin

Červen, červenec, srpen: úterý - neděle od 10 do 18 hodin

Svátky a významné dny v roce 2010: od 10 do 18 hodin
5. 4., 5. 7., 6. 7.,
28. 9., 28. 10.

<http://zamek.tovacov.cz>

<http://www.tovacov.cz>

III. Hanácká hasičská pout'

Olomoucký kraj

v Dubě nad Moravou

pod záštitou hejtmána Ing. Martina Tesaříka

sobota 17. dubna 2010 od 14 hod.

Program:

**14:00 hod. slavnostní průvod obcí z náměstí Městyse
Dub ke kostelu Očišťování Panny Marie**

**14:15 hod. svatá mše, požehnání praporů a Floriánků,
proslovy hostů, ocenění práce dobrovolných
hasičů, focení před kostelem**

Doprovodný program:

**Ukázky Hasičského záchranného sboru z Olomouce,
vystoupení Dráčků z Dubu, výstava moderní
a historické techniky, soutěžení koňskými stříkačkami.**

Soutěž o nejhezčí historickou stříkačku.

**Slavnost bude doprovázet a k tanci i poslechu bude
hrát dechová kapela Věrovanka.**

Pro děti jsou připraveny soutěžní disciplíny.

**Další akce SDH Dub nad Moravou proběhnou
na Výletišti u splavu v Bolelouci**

8. května 2010 od 14 hod.

**IX. ročník memoriálu Stanislava Vystrčila
- soutěž mužů a žen v požárním útoku**

9. května 2010 od 9:30 hod.

Okresní Liga mladých hasičů v požárním útoku

www.dubnadmoravou.cz

Moravské divadlo Olomouc

Giuseppe Verdi **La traviata**

Opera o třech dějstvích v italském originále s českými titulky.

Středa 12. května 2010, začátek představení v **19.00** hodin.

Ceny vstupenek:

Přízemí: řada 1. - 4.	360,- Kč	1. balkon řada 1.	360,- Kč
řada 5. - 8.	330,- Kč	řada 2.	330,- Kč
řada 9. - 11.	280,- Kč	řada 3.	280,- Kč
řada 13. - 16.	330,- Kč		
Galerie	150,- Kč	2. balkon řada 1.	330,- Kč
		řada 2.	150,- Kč

Studentům se poskytuje sleva 50 % na vstupném. Doprava autobusem 60,-Kč na osobu. Autobus odjíždí v 18.00 h od zdravotního střediska. Předpokládaný návrat je ve 22.30 hodin. Divadelní zájezd si můžete objednat na adrese: bretislav.lalinsky@post.cz, nebo na tel. č. 607841450.

Mgr. Břetislav Lalinský

Pozvánka na

Pálení čarodějnic

I v letošním roce čekáme 30. dubna od 15 hodin na všechny čarodějnice, které přiletí oslavit filipojakubskou noc do zámeckého parku do Tovačova.

Samozřejmě jsou vítáni i všichni ostatní, kteří nebudou chtít chybět u velkolepého čarodějnického reje.

Střípky z programu:

- ohňová show,
- soutěže krásy i šerednosti v kategoriích junior i senior,
- hlavním hostem večera bude revival Waldemara Matušky – Walda Gang.

Na všechny se těší členové Okrašlovacího spolku tovačovského, o.p.s.

Tovačovský zámek, o. p. s.,

vás zve na komentovanou vycházku s průvodcem

Poznej své město

po stopách průvodce z roku 1910 – srovnání se současností –

15. 5. 2010.

Sraz v 16. 00 na parkovišti u sportovní haly.

Tovačovský zámek, o. p. s., ve spolupráci s městem Tovačov

si vás dovoluje pozvat na

XIII. noční prohlídky

26. 6. 2010,

tentokráte na téma historický román.

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Ve dnech 28. května 2010 (pátek) od 14 do 22 hodin a 29. května 2010 (sobota) od 8 do 14 hodin se uskuteční volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Volební místnosti v Tovačově budou opět umístěny ve sportovní hale.

Pozvánka na koncerty žáků Základní umělecké školy

1. ABSOLVENTSKÝ KONCERT

čtvrtek 22. dubna 2010 v 16.00 hodin, sál ZUŠ v Tovačově

Jakub Bitala – tenor

Pavel Breuer – tenor

Marie Zlámalíková – keyboard

Veronika Coufalíková – keyboard

2. ABSOLVENTSKÝ KONCERT

čtvrtek 29. dubna 2010 v 16.00 hodin, sál ZUŠ v Tovačově

Nikol Ingrová – kytara

Klára Hošková – klavír

Monika Pumprlová – housle

Jiří Burian – housle

Martina Jehlářová – zobcová flétna

SAMOSTATNÝ ABSOLVENTSKÝ KONCERT

JOSEFA GRYGARA - housle

čtvrtek 13. května 2010 v 16.00 hodin, sál ZUŠ v Tovačově

spoluúčinkují:

Tereza Mertová – zobcová flétna

Kamila Rajtarová – housle

Marie Vojkůvková – klavír

Soubor MUZIČKA připravuje v květnu
koncert pro děti z MŠ na téma „Lesní zvířátka“
a operku J. Uhlíře a Z. Svěráka „**Karkulka**“.

Zápis nových žáků pro školní rok 2010/2011

se koná

31. května – 3. června 2010, 13.00 – 16.00 hodin v ZUŠ v Tovačově.

Redakční rada Tovačovského Kamelotu pracuje v tomto složení:

Květa Zajícová – odpovědný redaktor, e-mail kvetazaj@seznam.cz

PhDr. Marta Sedlářová – jazykový korektor

Eva Bouchalová – jazykový korektor

Mgr. Arana Nosálová – redaktor pro kulturu

Petr Kůrka – sportovní redaktor

Alena Skoupilová – redaktor, e-mail mu@tovacov.cz

Uzávěrka dalšího čísla bude 7. června 2010, příspěvky můžete zasílat elektronicky na uvedené e-mailové adresy nebo je odevzdat na sekretariátě MěÚ Tovačov.
Třetí číslo vyjde v červnu 2010.

Tovačovský Kamelot zaregistrovaný OÚ pod číslem PR 48 vydává MěÚ Tovačov, Náměstí 12, náklad 400 ks, tisk: Vydavatelství Brázda, Brěclav.

Národní týden manželství ve fotografiích

Svatba nanečisto

Výstava na zámku

Výtvarná soutěž

Karolína Šupíková, 6 let

Kristýna Tomášková, 9 let

Tereza Čechová, 10 let